

ASiantuntijalta

Pienin askelin eteenpäin Afganistanissa

Sami Tammisalo
Sotilaspastori, SKJA

Vuodesta 2002 lähtien Suomi on ollut mukana vakauttamassa Afganistania ja jälleenrakentamassa sotien melskeissä rapistunutta infrastruktuuria. YK:n turvallisuusneuvoston valtuuttaman ISAF (International Security Assistance Force) -operaation tehtävänä on auttaa Afganistanin hallintoa luomaan vakautta ja turvallisuutta maahan. Suomalaiset jaksavat uskoa tekemänsä työn positiivisiin vaikutuksiin, vaikka julkisuudessa usein kyseenalaistetaan operaation saavutuksia.

Saavuin heinäkuun viimeisenä päivänä Kabuliin. **Jo lentokoneesta käsin saattoi** huomata, mikä maata vaivaa. Karrelle palanutta maastoa näkyi silmäkantamattomiin ja yksinkertaiset savimajat täyttivät suuriakin alueita lentokentän liepeillä. Turkkilaisen lentokoneemme rullatessa kohti KAIA:n (Kabul International Airport) terminaalirakennusta näkyi

ikkunasta vielä ruostunut taisteluvaunun raato. Lähempänä terminaalia seisoivat rivissä useita hävittäjiä ja sotilasrahtikoneita. Lyhyt silmäys lentokoneen ikkunasta kertoi Afganistanin nykytilasta enemmän kuin tuhat sanaa. Sotaisa historia ja nykypäivä yhdistettynä köyhyyteen muodostavat ongelmavyyhdin, jota ei hetkessä pystytä aukaisemaan. Sitkeydellä ja ahkeralla työllä voidaan saada kuitenkin paljon aikaan. Suomalainen sisu ja ammattitaito ovatkin ratkaisseet monia käytännön haasteita sekä Kabulissa että nykyisellä painopistealueella Pohjois-Afganistanissa.

Yhteistyöllä hyviin tuloksiin

Suomalaiset toimivat osana Ruotsin johtamaa PRT (Provincial Reconstruction Team) Mazar-e-Sharifia. PRT:n vastuualue käsittää Balkhin, Jawzjanin, Samanganin ja Sar-e Polin maakunnat. PRT:n päätukikohta on Camp Northern Lights Mazar-e-Sharifin kaupungissa Balkhin maakunnassa, jossa työskentelee myös siviilikriisinhallinnan erityisasiantuntijoita. PRT:n tehtävän toteuttamis- ja toimintatapa perustuukin vahvalta osin integroituihin siviili- ja sotilaskomponentin yhteistyöhön. Kussakin vastuualueen maakunnassa on PRT:n alainen

maakuntatoimisto (Provincial Office), joista ainoa suomalaisjohtoinen on PO Aybak. Suomalaisia rauhanturvaajia työskentelee Afganistanissa myös esikuntaupseereina sekä OMTL (Operational Mentoring and Liaison Team) -henkilöstönä. Kansainvälinen operaatio vaatii tiivistä yhteistyötä eri kansallisuuksien ja toimijoiden välillä. Suomen pitkä rauhanturvaamishistoria ja korkeatasoinen koulutus ovat luoneet hyvät edellytykset yhteistyölle, jonka seurauksena ydintehtäviin keskittyminen on onnistunut ja tulokset ovat olleet hyviä. Niistä parhaina esimerkkeinä voisin mainita vastuualueidemme kohtuullisen hyvän turvallisuustilanteen ja onnistuneet jälleenrakennusprojektit.

Ruohonjuuritason kokemuksia

Miltä arki näyttää Afganistanissa tavallisen suomalaisrauhanturvaajan silmin? Joukon pappina olen voinut kiertää eri maakuntia sotilastarkkailuryhmien mukana ja samalla tavata paikallisia ihmisiä. Köyhyyden ja turvattomuuden keskeltä kannetaan monia tarpeita suomalaistenkin harteille. Sotilastarkkailu- eli ns. MOT-ryhmät keräävät ja välittävät tietoa paikallisviranomaisille, jotta nämä voisivat auttaa kyläläisiä heidän tarpeissaan. Suomen valtion rahalla toteutetaan lisäksi Quick Impact –projekteja, joiden tarkoituksena on vastata akuutteihin tarpeisiin. Näitä voivat olla esimerkiksi rikkinäisen kaivon korjaus tai poliisiaseman turvallisuustekijöiden parantaminen. Monet onnistuneet projektit muistetaan vielä vuosien jälkeenkin ja niistä saatu palaute kertoo työmme hyvistä hedelmistä.

Afganistanilla on tulevaisuus

Kansainvälisten joukkojen tavoitteena on antaa maan turvallisuusvastuu sen omille viranomaisille, kun aika on siihen kypsä. Täkäläisillä ihmisillä on suuri halu jättää sotiminen osaksi historiaa ja keskittyä elinolosuhteidensa parantamiseen. Afganistanilaisten kaupunkien ja kylien kaduilla sekä kujilla näkee välähdyksiä siitä toivosta, jonka varassa heidän unelmansa lepäävät. Iloiset ja nauravat lapset tulevat varmasti ponnistelemaan ja tekemään kaikkensa, että tämä vuoristoinen ja karu maa voisi kerran tarjota onnellista elämää sen lähes 30 miljoonaiselle kansalle. Raakaa työtä se vaatii ja paljon kärsivällisyyttä. Olen kuitenkin iloinen, että kansainvälinen yhteisö on lähtenyt talkoisiin mukaan. Me rauhanturvaajat olemme jättäneet kotimme, puolisoimme ja lapsemme hetkeksi aikaa, jotta voisimme työllämme auttaa Pohjois-Afganistanin –alueen ihmisiä. Hetkeäkään en ole valintaani katunut, sillä monet kädenpuristukset ja hymyt ovat tämän retken paras palkka.

Afganistanilaista liikennekulttuuria.

Suomalainen sotilastarkkailuryhmä matkalla Samangin alueen kylään.

Perinteinen näkymä afgaanikylän raitilta. Rauhanturvaajien ilmestyminen herättää kiinnostusta.

Tapaaminen heimopäälliköiden kanssa.

